

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО НАПИСАННЯ І ЗАХИСТУ РЕФЕРАТІВ**

Затверджено Вченою радою
Приватного вищого навчального закладу
«Фінансово-правовий коледж»
Голова Вченої ради

Гамара Губанова
(протокол № 9 від 15 травня 2021 року)

Розробник
заступник директора з адміністративних
питань
Гавловський А.В.
завідувач факультету з підготовки фахового
молодшого бакалавра,
к.іст.н. Мацелюх К.С.
заступник директора з наукової роботи,
к.ю.н. Савенкова В.Г.

Київ - 2021

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Методичні рекомендації до написання реферату.....	5
1. Етапи підготовки реферату	5
2. Структура і зміст реферату.....	8
3. Вимоги до оригінальності поданого матеріалу.....	10
4. Порядок оформлення реферату.....	10
5. Критерії оцінювання.....	11
Додатки.....	13
Додаток 1 Зразок змісту реферату.....	13
Додаток 2 Зразок оформлення титульного аркуша реферату.....	14
Додаток 3 Перелік умовних позначень, які можуть використовуватись у рефераті.....	15
Додаток 4 Зразок оформлення списку використаних джерел.....	16
Додаток 5 Приклад оформлення бібліографічних описів у списку використаних джерел.....	17

ВСТУП

Однією з основних цілей навчання студентів є розвиток їх творчих здібностей та дослідницьких умінь.

В процесі освітньої діяльності заклади вищої освіти широко використовуються завдання для студентів в формі написання реферату. Реферат є одним з видів індивідуальних завдань студентів в процесі вивчення будь-якої навчальної дисципліни.

Мета написання реферату:

- поглиблене вивчення студентами навчальної дисципліни;
- активізація навчальної діяльності студентів;
- більш глибоке узагальнення і систематизація знань за обраною темою;
- розвиток творчих здібностей студентів, вміння самостійно мислити;
- розвиток навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом, а саме: вміння підібрати необхідну літературу, проаналізувати викладений у ній матеріал, узагальнити та систематизувати його, зробити висновки.

Реферат — аналітичний огляд джерел інформації. Причому даний огляд повинен бути продуктивного типу, тобто містити творче осмислення реферованих джерел.

Виконання студентом реферативних робіт стимулює творчі здібності та дозволяє повністю розкрити потенціал до самостійної роботи. Під час написання реферату відбувається узагальнення та структурування знань за тематикою реферату, тому вибір тематики реферату слід проводити з врахуванням подальшої роботи студента в даному напрямку.

Викладач може дати студенту завдання написати реферат, як під час підготовки до семінару, так і у вигляді індивідуального завдання науково-дослідницького характеру. Орієнтовний список тем рефератів розробляється викладачем і входить до силлабусу дисципліни.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Найпростішою формою самостійного творчого завдання студентів є реферат. Назва «реферат» походить від латинського «refero», що означає повідомляю.

Реферат – це доповідь на певну тему, що включає критичний огляд наукових та інших джерел з обраної теми, або виклад змісту наукової роботи. Важливо зазначити, що у рефераті необхідно не лише висвітлити відповідну наукову інформацію, а й показати своє ставлення до неї. Реферат демонструє ерудицію студентів, їх вміння самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати суттєву наукову інформацію. Реферат може містити аналіз і критику відповідних наукових теорій.

Вибір і затвердження теми реферату

Підготовку до написання реферату починають із обрання теми дослідження. Кафедра щорічно переглядає тематику рефератів, узгоджує їх з актуальними напрямками наукових досліджень і погоджує на засіданні кафедри. Тематика рефератів міститься у силлабусі навчальної дисципліни та доводиться до відома студентів на початку навчального року.

При виборі теми реферату студент може отримати консультацію у викладача з профільної дисципліни. Студент має право виконати реферат на тему, яка не зазначена в переліку, але становить науковий і практичний інтерес. В такому разі студент завчасно повідомляє викладача про вибір такої теми з відповідним обґрунтуванням та має отримати дозвіл на опрацювання реферату за даним напрямом дослідження.

1. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ РЕФЕРАТУ

Перший етап – підбір та опрацювання матеріалу до обраної теми.

Щоб реферат був змістовним, потрібно приділити увагу підбору необхідної літератури. А для цього рекомендується використовувати не одне

джерело, а декілька. Перш за все необхідно визначити, яка існує література з теми реферату. Для цього потрібно переглянути необхідні розділи систематичного каталогу, бібліографічні покажчики, скласти перелік профільних періодичних видань.

Слід насамперед уважно дослідити підібрані матеріали, виділяючи ключові моменти та принципові положення. Вивчаючи літературу, слід не тільки запозичувати матеріал, але і паралельно обмірковувати знайдену інформацію. Критерієм відбору і вивчення матеріалу повинна бути можливість його подальшого теоретичного та практичного використання.

Під час опрацювання літератури необхідно підбирати фактичний матеріал (ілюстрації, схеми, таблиці, формули). Особливою формою фактичного матеріалу є цитати. Цитати використовуються для того, щоб достовірно довести думку автора першоджерела, а також з метою співставлення різних точок зору. Вони слугують необхідною опорою в процесі аналізу і синтезу інформації. За допомогою цитат можна скласти систему переконливих доказів, необхідних для характеристики явища, яке вивчається. Цитати можуть використовуватися і для підкріплення окремих стверджень автора реферату. Частіше цитати застосовують при огляді наукової літератури.

Огляд літератури є одним із етапів загального процесу наукового осмислення обраної теми. *Огляд наукової літератури виконується, виходячи із завдань дослідження.* При написанні реферату він відноситься до основної частини роботи.

Під оглядом наукової літератури не слід розуміти перелік або коротке резюме усіх робіт, які відносяться до обраної студентом теми дослідження.

Основні етапи огляду наукової літератури:

- ознайомлення з матеріалами по темі, їх класифікація, відбір найбільш суттєвих та цікавих теоретичних та практичних досліджень;
- визначення напрямків, які представляють найбільший інтерес та які ще недостатньо досліджені.

Огляд наукової літератури дозволяє вирішити ряд задач:

- дає уяву про те, наскільки добре студент знайомий з роботами по темі дослідження;
- дає можливість творчо осмислити сучасний рівень розуміння тієї або іншої проблеми, несе в собі нове знання про предмет дослідження;
- дозволяє відобразити існуючі розбіжності різних точок зору вчених з досліджуваної теми.

Типові помилки, які допускають студенти при підготовці огляду наукової літератури:

- у рефераті дається тільки бібліографічний список, огляд літератури відсутній;
- огляд літератури поверхневий і є результатом того, що студент не знайомий з науковою літературою з обраної теми;
- огляд літератури представляє собою набір підібраних студентами робіт без спроби з'ясувати, яке відношення вони мають до теми його дослідження.

Після підбору літератури необхідно скласти список використаних джерел.

Другий етап (аналітичний) – аналіз матеріалів та складання плану реферату за основними змістовими блоками.

Аналізуючи обрані матеріалами, потрібно:

- вивчити те чи інше питання, яке необхідно висвітлити;
- критично проаналізувати зміст обраних матеріалів;
- проаналізувати, чи збігається ваше бачення якоїсь проблеми з думкою автора, інших авторитетних осіб;
- вибрати для реферату більш яскраві факти, приклади, цікаві положення та інше.

Після того, як студент вивчить бібліографічні джерела з теми реферату, сформулює свої власні ідеї, слід скласти план реферату.

План реферату повинен включати наступні складові:

- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел.

Третій етап (синтезуючий) – наповнення складеного на попередньому етапі плану основним змістом за обраною темою, розкриття концептуальних засад та базових принципів, а також висвітлення новизни дослідження.

Четвертий етап – написання та оформлення реферату згідно вимог.

П'ятий етап – доповідь перед аудиторією та захист реферату.

Студент повинен довести суть своєї роботи до присутніх на семінарі, конференції, в наукових гуртках (5-7 хвилин). Присутні можуть задавати питання автору реферату, виступати з своїми думками, зауваженнями по змісту поданого реферату. В цілому обговорення та захист реферату може займати до 15 хвилин.

Під час усного виступу краще розповідати, а не читати реферат. Для цього необхідно скласти розгорнутий план-конспект на 2-4 сторінки.

При захисті реферату викладач в першу чергу звертає увагу на наступні аспекти:

- чи витримана структура роботи;
- чи виконані вимоги до оформлення реферату;
- чи здібний студент до самостійного пошуку наукової літератури і спеціалізованої інформації, наскільки грамотно він може скласти список використаних джерел;
- чи присутні в роботі самостійна оцінка і власна наукова позиція автора реферату або ж автор обмежився викладенням наукових позицій інших авторів.

2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ РЕФЕРАТУ

В загальному випадку реферат складається з таких частин: титульна сторінка, зміст, перелік умовних позначень, вступ, основна частина, висновки, перелік бібліографічних посилань, додатки.

Титульна сторінка оформлюється у відповідності з прикладом (Додаток 2).

Зміст містить повний перелік розділів, підрозділів та пунктів реферату, включаючи перелік додатків (Додаток 1).

Перелік умовних позначень містить розшифрування всіх скорочень, що зустрічаються в тексті реферату в алфавітному порядку. В основному тексті за першої появи скорочення теж повинні бути розшифровані (Додаток 3)

У вступі розкривається:

- обґрунтування актуальності обраної теми реферату;
- мета написання реферату;
- практична значимість теми дослідження;
- зв'язок з важливими проблемами сучасної практики.

Основна частина. Зміст основної частини реферату повинен точно відповідати обраній темі і повністю її розкривати. В ній проводиться аналітичний огляд наукової літератури з питань, які досліджуються, їх детальний розгляд, а також визначається своє ставлення до опублікованих наукових праць, дискусійних питань, обґрунтовується власна точка зору щодо проблем, які розглядаються. В основній частині реферату автор логічно, послідовно і аргументовано викладає матеріал. Вона повинна бути тематично поділена на розділи та підрозділи в залежності від змісту реферату та його обсягу.

У заключній частині формулюються основні **висновки**, вказуються питання, які вдалося висвітлити більш-менш повно, а також ті, які потребують подальшого дослідження.

В загальному випадку до **додатків** відносяться великі за розмірами рисунки, таблиці, статистичні відомості, порівняльні схеми.

3. ВИМОГИ ДО ОРИГІНАЛЬНОСТІ ПОДАНОГО МАТЕРІАЛУ

Надані в електронному вигляді реферати проходять перевірку на плагіат. До плагіату відносяться спроби видати скачаний з Інтернет-ресурсу реферат за свою роботу, реферати створені шляхом перекладу з іноземної мови та реферати створені методом компіляції декількох джерел. Плагіат до захисту не допускається.

Автори робіт мають дотримуватись правил академічної доброчесності, порушення принципів тягне за собою відповідальність передбачену «Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу «Фінансово-правового коледжу»».

Самостійно написаний реферат не повинен містити чужих частин тексту, якщо це не визначення або цитати, оформлені відповідно до вимог ДСТУ 8302.2015.

Завдання автора реферату — проаналізувати певний обсяг інформації з різних джерел та подати результат в скороченому вигляді. При оцінюванні реферату враховується оригінальність поданого матеріалу.

4. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ

Під час оформлення реферату потрібно на титульній сторінці вказати назву закладу освіти, тему реферату, прізвище та ім'я студента, групу, де він навчається, прізвище керівника роботи, рік написання (Додаток 2).

Список використаних джерел починається з законів, нормативних та інструктивних документів. В списку використаних джерел потрібно забезпечити точність прізвищ та ініціалів авторів, назв книг, видавництв, міст і років видання (Додаток 4). Реферат виконується на аркушах білого паперу формату А4 з одного боку аркуша.

Текст повинен мати поля 4-х боків аркуша:

- верхнє та нижнє не менш 20 мм.;
- ліве – не менш 25 мм.;
- праве – не менш 15 мм.

Текст на комп'ютері набирається в редакторі Word, шрифт тексту Times New Roman, розмір шрифту 14, міжрядковий інтервал 1,5.

При написанні роботи студент повинен давати посилання на джерело, матеріали, які подаються в рефераті. Як правило, їх зазначають порядковим номером за переліком бібліографічного списку, виділеним двома квадратними дужками.

Наприклад: «Іноземні інвестиції можуть вкладатися в будь-які об'єкти, інвестування в які не заборонено законами України» [3].

Відповідний опис у переліку посилань:

3. Про режим іноземного інвестування. Закон України // ВВРУ. – 1996. – № 19. – С. 4-9.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами з титульною сторінкою, але на ній номер не проставляється. Нумерація починається з 2-го аркуша знизу по центру, без крапки вкінці, на відстані 10 мм від нижнього краю аркушу.

Оптимальний обсяг реферату – 10-15 друкованих аркушів.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТУ

Під час оцінювання рефератів враховуються відповідність змісту роботи темі, меті і завданням, що були визначені у вступі, якість оформлення реферату та ін.

Реферат оцінюється викладачем у балах (загальна кількість балів включає оцінки змісту роботи (до 5 балів), оформлення (до 2 балів) та захисту (до 3 балів). При оцінюванні реферату за кредитно-модульною системою враховується низка складових, зокрема:

1. Відповідність структурних розділів і параграфів визначеній тематиці та вимогам до даного типу робіт;

2. Систематизація теоретичних положень науки, які висвітлені у роботах вітчизняних та зарубіжних вчених;
3. Використання наукового категоріально-понятійного апарату;
4. Використання статистичних даних, матеріалів бухгалтерської та фінансової звітності, аналітичних звітів підприємств;
5. Застосування сучасних методів та моделей аналізу правових явищ та процесів в умовах євроінтеграційних процесів;
6. Обґрунтування висновків та конкретних пропозицій щодо удосконалення правового регулювання кримінальних, адміністративних, екологічних, господарських, цивільних, фінансових, земельних, трудових, та фінансово-кредитних відносин, посилення їх впливу на соціальні процеси в державі;
7. Відповідність вимогам щодо оформлення робіт;
8. Наявність посилань;
9. Дотримання граматичних і стилістичних правил;
10. Вміння студента подавати результати свого дослідження, логічно структурувати доповідь.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ВІДНОСИН	14
1.1 Публічні банківські відносини: поняття та вплив на банківську діяльність.....	14
1.2 Нормативно-правове забезпечення регулювання банківських відносин в Україні та Європейському Союзі	36
Висновки до розділу 1	84
РОЗДІЛ 2 ПРАВОВИЙ СТАТУС ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	87
2.1 Загальна характеристика суб'єктів банківських правовідносин.....	87
2.2 Фінансово-правовий статус Національного банку України	99
2.3 Правовий статус Європейського центрального банку	121
2.4 Правовий статус центральних банків країн Європейського Союзу (на прикладі Республіки Польщі та Федеративної Республіки Німеччини)	136
Висновки до розділу 2	147
ВИСНОВКИ	190
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	195
ДОДАТКИ	222

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ”

РЕФЕРАТ

на тему

студента (-тки) _____

(група, курс, ОПС чи ОС, спеціальність, форма навчання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Викладач _____

(посада, науковий ступінь, прізвище,

ім'я, по батькові викладача)

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- АСР – Орган пруденційного нагляду (Autorite de controle prudential)
- BIS – Банк міжнародних розрахунків
- ЕСОФІН – Рада з економічних і фінансових питань
- ІАІС – Міжнародна асоціація страхового нагляду
- ІОСКО – Міжнародна організація комісії з цінних паперів
- БКУ – Бюджетний кодекс України
- Група FATF - Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей
- ЕВС – Економічний та валютний союз
- ЕАН – Європейське агентство нагляду
- ЕБРР – Європейський банк реконструкції та розвитку
- ЕЕС – Європейське Економічне Співтовариство
- ЕІБ – Європейський інвестиційний банк
- ЕС – Європейський Союз
- ЕСЦБ – Європейська система центральних банків
- ЄЦБ – Європейський центральний банк
- КМУ – Кабінет Міністрів України
- КПРФС 2020 – Комплексна програма розвитку фінансового сектору України 2020 року
- МВФ – Міжнародний валютний фонд

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. С. 141.
2. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. С.131

Спеціальна література

1. Ковалев М.И. Понятие преступления по советскому уголовному праву. Свердловск, 1987. 208 с.
2. Кривоченко Л.Н. Классификация преступлений. Харьков: Вища школа, 1983. 129 с.
3. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студентів юридичних вузів і факультетів / За ред. Матишевського П.С., Андрушка П.П., Шапченка С.Д. К.: Юрінком Інтер, 1997. 512 с.
4. Пионтковский А.А. Учение о преступлении по советскому уголовному праву. М.: Госюриздат, 1961. 666 с.

Практичні матеріали

1. Судова практика в кримінальних справах. Право України. 1999. № 3. С.89
2. Кримінальне провадження № 388. Архів Шевченківського районного суду м. Києва. Ф. 2000. Справа № 1-29. 102 арк.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ ДЛЯ СПИСКУ
ПОЗАТЕКСТОВИХ ПОСИЛАНЬ**

(згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання.
Загальні положення та правила складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
ДОКУМЕНТ	
Один автор	<p>Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 240 с.</p> <p>Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.</p> <p>Момот Т. Л. Пальчиками граємо – мову розвиваємо: Бібліотека логопеда-практика. Тернопіль: Навч. кн.– Богдан, 2018. 24 с.: іл.</p>
Два автора	<p>Заброцький М. М., Шапошникова Ю. Г. Педагогічна психологія. Лекції : навч. посіб. Херсон, 2017. 144 с.</p>
Три і більше	<p>Денисенко М. П., Догмачов В. М., Кабанов В. Г. Кредитування та ризику: навч. посіб. Київ, 2008. 213 с.</p>

<p>авторів</p>	<p>Кривов'язюк І. В., Смерічевський С. Ф., Кулик Ю. М. Ризик-менеджмент логістичної системи машинобудівних підприємств : монографія. Київ : Кондор, 2018. 200 с.</p> <p>Гриньова М. В., Онішко В. В., Купріян К. В., Ходунай В. В. Світ рослин у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси. Полтава, 2017. 112 с.</p>
<p>Багатотомне видання</p>	<p>Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.</p>
<p>Без автора, частина багатотомного видання або колектив авторів</p>	<p>Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2 т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.</p> <p>Цивільний захист у ДНЗ / упоряд.: Л. А. Швайка. Харків: Вид. група «Основа», 2018. 159[1] с.: іл. (Серія «ДНЗ. Керівнику»).</p> <p>Менеджмент у ХХІ сторіччі: методологія і практика : колективна монографія / Полтавський національний технічний ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава : Сімон, 2015. 347 с.</p>
<p>Тези доповідей, матеріали конференцій</p>	<p>Предметна компетентність із фізики учня Нової української школи</p> <p>Неперервна освіта в модусах минулого, теперішнього майбутнього: матеріали Всеукр. наук.-прак. конф. з міжнар. участю (Луцьк, 24–26 травня) / уклад. В. О. Савош. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 236 с.</p>
<p>Збірник</p>	<p>Волинь – край козацький: наук. зб.: матеріали наук.-практ. конф. з пед. краєзнавства (м. Луцьк – смт Торчин – смт Рокині, 25 жовтня 2018 р.) / ред. кол.: Г. Бондаренко, О. Дем'янюк, П. Олешко. Луцьк: ВІППО, 2018.</p>

	152 с.
Нормативні правові документи -	<p>Окремі видання:</p> <p>Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>Опубліковані в періодичних виданнях:</p> <p>Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p> <p>Опубліковані на веб-сайтах:</p> <p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL:</p>

	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.09.2019).</p> <p>Про затвердження Порядку використання документів через обмінні бібліотечні фонди : наказ Міністерства культури України від 31 жовт. 2017 р. № 1131. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1583-17 (дата звернення: 02.08.2019).</p> <p>Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80 (дата звернення: 08.02.2012).</p> <p><u>Про підсумки діяльності Верховного Суду України по здійсненню правосуддя у 2002 р. : Постанова Верховного Суду України від 31 січня 2003 р. №6.</u> URL: http://www.viaduk.net/clients/vs.nsf/0/F2E6E6E7D72B9B78C2256CE100522FD5?OpenDocument&CollapseView&RestrictToCategory=F2E6E6E7D72B9B78C2256CE100522FD5&Count=500& (дата звернення: 14.01.2020).</p>
Переклад з іншої мови	Гарфорд, Тім. Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах : пер. з англ. Київ, 2018. 352 с.
Стандарти	<p>ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ EN 61010-2-020:2005. Вимоги безпеки до електричного устаткування для вимірювання, керування та лабораторного застосування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT). Київ : Держспоживстандарт України, 2007. IV, 18 с.</p>
Патенти	Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006,

	<p>Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p> <p>Двокамерний струминно-зрошувальний сульфитатор : пат. 112332 Україна. № 201606608 ; заявл. 16.06.2016, Бюл. № 23. 4 с.</p>
Архівні документи	<p>Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр. Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Ф. Х (Всеукраїнська Академія Наук). Спр. 1686. 30 арк.</p> <p>Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p> <p>Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p>
Дисертації, автореферати дисертацій	<p>Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p> <p>Дикий О. Ю. Методика навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я). Луцьк, 2018. 232 с.</p>
Препринти	<p>Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p>
ЧАСТИНИ ДОКУМЕНТА	
Частина	<p>Франко І. Украдене щастя // І. Франко. Твори. Київ, 1966. С. 322–419.</p>

книги	Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Тези доповідей, матеріали конференцій	<p>Майстренко В. М., Осадчук О. П. Теоретичні основи впровадження системи управління якістю. Проблеми управління та економіки підприємств в сучасних умовах : матеріали XV міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 23-24 квіт. 2019 р. Київ : НУХТ, 2019. С. 18-21.</p> <p>Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p>
Статті з періодичних видань	<p>Мурашко І. С. Біономічний підхід до сталого розвитку підприємства. Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки». 2017. № 4. С. 43–49.</p> <p>Близнюк О. П., Ставерська Т. О., Іванюта О. М. Формування кредитно-грошового механізму забезпечення сталого розвитку підприємств торгівлі України. Бізнес Інформ. 2019. № 7. С. 240–249.</p>
Рецензії	Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно- цивілізаційний вимір. Вісн. Книжк. палати. 2001. № 12. С. 14–15. Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX — початок XX ст.): монографія: у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с.; т. 2. 400 с.
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Книги	Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с. URL: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-

	07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf (дата звернення: 02.11.2017).
Статті з періодичних видань	<p>Костюченко Я. М. Механізми вирішення спорів в угоді про асоціацію між Україною та ЄС. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2019. Вип. 56, т. 2. С. 144-147. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.56/part_2/31.pdf (дата звернення: 23.08.2019).</p> <p>Мірошниченко О. Ю., Карюк В. І. Етапи формування організаційноекономічного механізму інноваційної діяльності підприємств. Ефективна економіка. 2012. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=932 (дата звернення: 22.01.2018).</p>
Сторінки веб-сайтів	<p>Органічне землеробство та його розвиток в Україні. Agronews : веб-сайт. URL: https://agronews.ua/node/24264 (дата звернення: 02.09.2019).</p> <p>Красива і дивовижна Полтава. Моя планета : веб-сайт. URL: http://myplanet.com.ua/?p=10440 (дата звернення: 10.09.2019).</p> <p>Чайка А. С. Інклюзивна освіта - шлях до повноцінної соціалізації учнів з особливими освітніми потребами. Всеосвіта : веб-сайт. URL: https://vseosvita.ua/library/inkluzivna-osvita-slah-do-povnocinnoisocializacii-ucniv-z-oor-1906.html (дата звернення: 12.08.2019).</p>
Іноземні видання	<p>Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p> <p>Mark, R. (1993). Die gescheiterte Staatsversuche. Ukraine: Gegenwart und Geschichte eines neuen Staates. Baden-Baden, 82–99. [in German].</p> <p>Soldatenko, V. (1997). Ukrainська революція: концепція та історіографія. Київ. [in Ukrainian].</p>

Фивукенавуучсампіртолджєї

-098ФЙ маQ ,Q □□E з0-ё

=